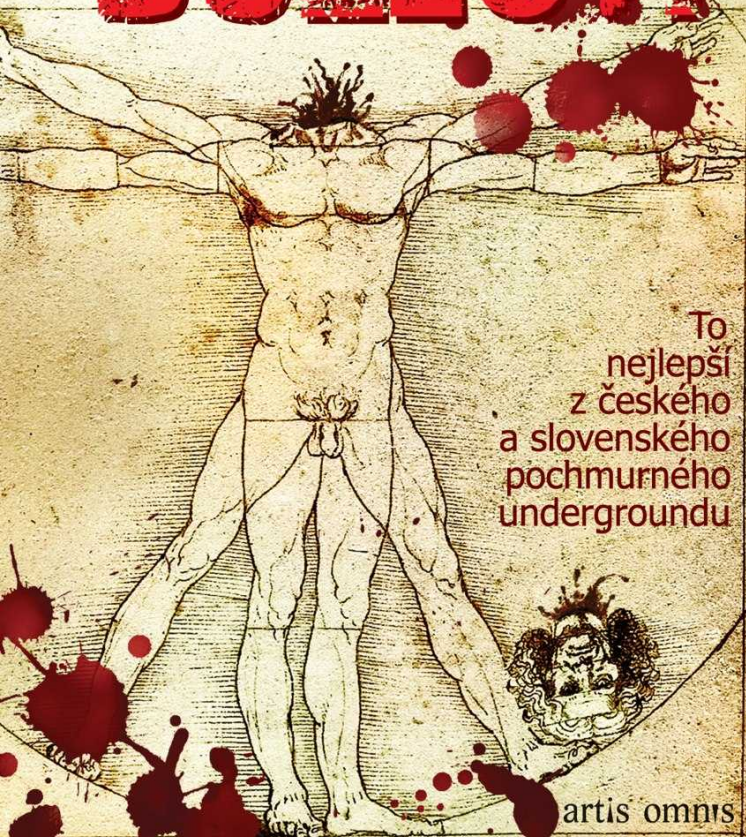

KNIHA BOLESTI!

To
nejlepší
z českého
a slovenského
pochmurného
undergroundu

artis omnis

Vydal: © Artis Omnis v edici Margo
Kysucká cesta 9, 010 01 Žilina
www.artisomnis.sk
44. publikace, vydání první

Tisk: CORETA, s.r.o., Bytča

Sestavil: Mark E. Pocha
Překlad: Lucie Kurdiovská
Redakční a jazyková spolupráce: Luboš Veselý

Autoři: © Jiří W. Procházka, Martin Moudrý, Hanina Veselá,
Dušan D. Fabian, Milan Petrák, Mark E. Pocha, Daniel Tučka,
Marja Holeciová, Janko Iša, František Jirka, Anna Šochová,
2013

Cover: © Martin Cuco Luciak, 2013
Typography: Artis Omnis

ISBN 978-80-89341-80-1

*Život si se mnou stále pohrává
(Chceš vidět světlo)
Nemohou se uklidnit a nechat mě na pokoji?
(Já to chci také)
Nemůžu se prostě zbavit té bolesti?
(Chceš vidět světlo)
Každou noc to zkouším, ale je to zbytečné...
zbytečné*

Korn

*Doktor říká, že to nic není,
a já jsem mu uvěřil...*

Free Faces

Není štěstí bez bolesti

Treilliana Van Nemme

VAROVÁNÍ

Milý čtenáři,

právě teď tě dělí od literárního minového pole jen malý krůček, a tak by bylo fér na tomto místě vyslovit náležité varování. Jen se předtím nakloň trochu blíž, abychom se lépe slyšeli, protože o některých věcech není radno hovořit jinak než šeptem.

Povídky v této knize spojuje jeden ústřední motiv – bolest. Věc se má tak, že bolest, ať už tělesná nebo duševní, je zároveň ústředním motivem tvého/mého/našeho života. Na svět přicházíme v bolestech a bolest nás provází i při odchodu do věčných lovišť. Tedy, může se stát, že konec nastane při vrcholu sexuálního aktu, ale i tam bude bolest svým způsobem přítomna – způsobíš ji tomu ubohému stvoření, které zavalí tvoje nadbytečná kila (nemluvě o překvapení, které tu důvěřivou dušičku zasáhne při zjištění, že peněženka v zadní kapse tvých kalhot je téměř prázdná).

Ano, zasloužíme si lásku, upřímnost, přátelství a všechny ty pěkné věci, na které se chodí do kina, ale *v konečném důsledku* se nám zaručeně dostane jen utrpení.

V té stoce se plazíme celý život. Je to tak, ať se nám to líbí nebo ne: zeptej se matek, které ztratily syny v nesmyslných válkách. Zeptej se synů, jejichž matky předčasně umíraly na nevléčitelné nemoci.

Zeptej se toho mladého tesaře na kříži, kterého otec opustil v rozhodující chvíli.

Náš pobyt na tomto světě se odehrává ve stínu utrpení; ať už tajemně tichého anebo mučivě burácejícího. A jak se slunce života blíží k obzoru, stíny se pomalu prodlužují... a získávají hrozivé tvary. Hrdinové (i když v tomto případě je to poměrně vágní termín) příběhů v této knize by o tom mohli vyprávět. O všech těch nevýslovných mukách, kterými si museli projít, aby dosáhli vysvobození – které však v některých případech nemusí být slučitelné se životem.

Sám si ty příběhy poslechneš, milý čtenáři, ale jen pod podmínkou, že se odvážíš obrátit list a vstoupit na území, kde krutě vládne bolest a hrůza.

Jen aby se ti potom netřásl ruce.

S přáním (bez)bolestného čtenářského zážitku,

autoři

I.
RÁNA SE OTEVÍRÁ

Jiří W. Procházka

AŽ NA VĚKY

*... a důvěřujme pevně jen v krále nebeského,
že po smrti nás přijme do sídla vznešeného.
Kdo nedbá, co zde psáno ve vznešeném tom čtení,
pro toho naděje na nebeský ráj není.*

La Noble leçon (Vznešené čtení)
Anonymní autor, Valdenští

Bolest.

Popravili mě tři dny po vynesení rozsudku.

Vinen.

Bolest.

Plíce mi explodují. Voda je roztrhne a z hrudníku vy-
létne směs potrhaných vzdušných laloků smíšená s krví,
s kusy svaloviny a úlomky žeber.

Bolest.

Do hrdla mám vražené ústí trychtýře. Kov drásá vnitřek
úst, jícen a ústí hltanu.

„Další džber.“

„Držte ho.“

Bulvy mi snad vyhřezávají z očních důlků. Hledím na svět krvavým závěsem popraskaných očních žilek.

Strop mučírny je kupolová klenba.

Zdi mučírny jsou vnitřek glóbu.

Prostor mučírny je výduť nebeské báně.

Celá kobka je vnitřek skleněné koule. Roztopená pec, nažhavená železa, naolejovaný mechanismus skřipce, kopnopná lana, zakrvavené řetězy a háky, nože, nůžky, španělská bota a železná panna.

„Probral se.“

„Tak poslouchej. Znova: Kdo byl s tebou na sabatu?“

Vyndávají mi trubici z krku.

Dávím se. Křeče mi drtí vnitřnosti. Chrlím vůkol tříšť hlenů, žaludečních šťáv, krve a naděje.

„Arcibiskup Schönfeld,“ řeknu.

Dostávám ránu palicí.

Bolest.

Špatná odpověď.

„Neber si jméno Velkého inkvizitora do úst!“

Snažím se zvednout hlavu. Nejde to. Kdosi mne uchopí za vlasy a trhne.

„Kdy dostaneš rozum, zběsilče? Budeš konečně mluvit?“

Kývám.

Ten, co mě drží za vlasy, mi škubáním pomáhá. Hodný člověk ještě žije, na Moravě víno pije.

„Tak kdo tam s tebou byl? Mluv! Co to bylo za svini?“

Kynu mu rukou, aby se přiblížil.

Je u mě.

„Tvá matka.“

Palice do palice. Bolest.

„Nalejte do něj další džber.“
Nikdy jsem vodu neměl rád.
Bolest.

Tohle ještě není poprava. Tohle je výslech.
Útrpné právo. Další vynikající lidský vynález... Od ukři-
žování Krista.
Bolest.
K čertu s bolestí.

„...za kacířské názory, za očerňování církevních fun-
kcionářů jakožto inkvizičních mistrů a za pohrdání sou-
dem se odsuzuje k smrti...“

Ne, ani při samotném rozsudku nesdělili přítomným
pravdu. Důvod mého odsouzení.
Musela to pro ně být učiněná duševní bolest.

Bolest víry.
Víra v bolest.
Víra v nesmrtelnost.
Nemohli si přiznat, že jsem opravdový.

Tisíce vykonstruovaných obvinění, tisíce vynucených
přiznání, tisíce mrtvých kvůli obcování s ďáblem na všech
čertových kamenech, co jich v Evropě je, tisíce nových
zplozenců ďábla, to vše byly justiční podrazy.

Ale já ne.
Pro ně jsem byl bolest.
Ježíš žil také jenom proto, aby všechny ostatní vykoupil
svou bolestí.
K čertu s čertovými kameny.

Všudy přítomná bolest.

Tma kombinovaná s bolestí patří mezi nejoblíbenější kratochvíle inkvizitorů. Zpřelámou vám žebra, rozdrťí prsty u nohou, sešlehají ostnatým bičem a hodí vás do kobky. Ležíte na zemi, ve výkalech živých spoluvězňů, ve zbytcích bývalých vězňů. Slova jako páchnoucí, přišerný, bolestivý, šílený, smrtelný vám připadají jako nejzbytečnější adjektiva v celé historii lidstva. Zde stačí jediné slovo – kobka.

A ještě jedno...

Bolest.

Pohnul jsem se. Nejde to.

Bolest.

Ne. Neležím v kobce...

Stojím. Jsem spoutaný. Jsem živá socha. Nepohnu ani hlavou.

Tělo mi žhne bolestí. Teplá krev stéká po těle. Zurčí mezi zlomenými žebry, rozjařeně tryská z řezných ran na hrudi, klokotá v otevřeném břiše a prýští zpod háků zaseknutých ve stehnech. Viset hlavou dolů jen na hácích a řetězech, to bolí.

Tma.

Oči mám vytřeštěné, až slzí. Nevidím.

Bolest.

Oči mi nevypálili. Ani nevypíchlí. Ani nevydloubli, jak jsem to viděl u většiny spoluvězňů.

Tma.

Jsem v rakvi?

Squííírkss...

Ne.

Rakev v sobě nemá pohyblivý mechanismus.

Ghrrroubh... Gaaamf, gaaamf...

Ssssss...

Ty zvuky jsem již slyšel. Natahovali mě na skřipci. Měl jsem pocit, že mi roztrhají tělo, ale do samotného trnutí vždy zbývalo jen malinko. Nejbolestivější malinko, jaké jsem kdy zažil.

A po stěnách, po dlažbě, po hrubě otesaném stropu se plazily zvuky...

Squííírks...

Ty samé.

Nejsem v rakvi.

Bože...

Vím, kde jsem.

Již samo to vědomí je horší než bolest.

První kontakt jsem pocítil na hrudi, na pažích.

Laškovné dotyky. Lehounké. Jako když se vás víla dotýká.

Další dotyky, další víly.

Další skřipání, vrzání, šum. Tlak na pokožce sílí.

Toto už nejsou víly.

Pokožka nevydrží a praská. Rozevívá se, trhá se.

Do těla se mi zasouvají bodce.

Zvolna.

Bolest.

Další hroty se dotýkají obličeje.

Ghrrroubh... Gaaamf, gaaamf...

Kovové ostří vniká do tváří. Do hrdla. Do lebky.

Bolest.

Špice pronikají svalovou tkání. Třou se o kosti, trhají šlachy, narušují tepny.

Bolest.

Netušil jsem, jak jemně dokáže člověk vnímat kovový hrot pronikající mozkiem.

Jak dokáže rozlišovat, který konkrétní orgán či kterou část těla mu zdlouhavě probodávají ostré hřeby.

Dokáže to.

A je to bolest.

Hroty se za mnou, ve mně, zarazily o kovovou stěnu.

Hřeby v železné panně zazvonily. Kov o kov.

Dokončily svou práci.

Jejich práce byla...

Bolest.

Přichází dlouhé umírání.

Bolest.

Tělo probodané desítkami jehlic.

Krev.

Čekání na smrt.

Bolest.

K čertu se smrtí.

Bolest...

Ne.

Jsem opravdový.

Nejsem konstrukt inkvizičních tribunálů.

Ne.

„... a odsuzuje se k trestu smrti.“

Provazy. Provazy. Provazy.

Lana.

Bolest.

„Hyjé!“

Zafrkání.

Tah.

Bolest.

„Hyjé!“

Zaržání ze čtyř stran.

Ruce, nohy, tělo se dělí.

Trhá se...

Bolest.

„...a odsuzuje se k trestu smrti.“

K čertu se všemi tresty smrti.

K čertu s nesmrtelností.

To bude život.

Až na věky...

*Je hrozný tento strach, vždyť není známo nám,
zda smrt nás stihne dnes, či lhůtu dá nám Pán.*

Použitá literatura:

La Noble leçon des Vaudois du Piémont (1909)

Přeložil Milan Machovec

Martin Moudrý

A1845CD62

1

Bylo ticho.

Nebylo to ticho před bouří (protože ona metaforická bouře už dávno probíhala), ale docela obyčejné ticho chodeb a místností, do kterých se už nikdy naplno nevrátí život. Jistě, mnozí z *nich* je vnímali jako ticho tísnivé, ale *jim* teď připadalo jako tísnivé téměř cokoliv.

Oni byli zaměstnanci. Vědci, inženýři, údržbáři, sekuriťáci. Společnost, která je zaměstnávala, byla jednou ze stovek gigantických korporací. Dříve vládly světu a brzy z jeho tváře zmizí do jedné. Jejich pracovní poměr byl de facto ukončen, ale oni neznali bezpečnější místo, a tak byli tady i se svými rodinami.

Tady, to byl podzemní komplex. Třicet pater, kilometry čtvereční rozlohy. Dříve nespočet oborů základního výzkumu i provozů sériové výroby. Teď téměř prázdné sluje, ve kterých se oni snažili přežít.

Nebylo by to špatné místo k životu, pokud vám nevařilo, že vaše děti nepoznají jinou zeleň než atrium v každém patře. A pokud jste byli fanda bílé barvy, museli jste mít pocit, že jste přišli do ráje.

Samozřejmě, oni sem nepřišli žít. Přišli sem najít skrýš. Lépe řečeno azyl. Pocházeli z různých národů, jejich kůže měla rozdílné barvy a pár z nich uctívalo různá božstva, ale přesto (svým způsobem) příslušeli k jediné rase, etniku, národu, druhu.

Ti ostatní – nazývejme je třeba majorita, společnost, zeshílejší lůza – jim oficiálně říkali Brejlounstvo a s chutí by je navždy vyškrtli z knihy ohrožených druhů.

Kdyby knihy byly zrovna populární.

Říká se, že všechno zlé je pro něco dobré.

Kdyby AI845CD62 (obslužná umělá inteligence laboratoře CD62) dokázala doopravdy myslet, považovala by to za relativistický blábol.

Kdyby AI845CD62 dokázala doopravdy myslet, a *byla navíc nadána schopností nahlížet do budoucnosti*, zásadně by svůj předchozí hypotetický závěr přehodnotila.

Hvězda SAE209987 odvrhla vnější obal a jako zcela nepodstatný průvodní jev této události vyzářila kvantum muonového záření o zcela specifické vlnové délce.

To bylo před šestadevadesáti tisíci lety.

Muonové záření o zcela specifické vlnové délce dovršilo cestu dlouhou šestadevadesát tisíc světelných let a dotklo se Země.

Částečně jí prošlo.

A částečně ne.

V pseudopozitronických obvodech, jež hostila mysl AI845CD62, došlo na osmadvacet tisícín sekundy k zcela zanedbatelnému přepětí energie.

Na monitorovacích jednotkách začala vyskakovat rudě podbarvená varování. Diagnostický program vyhodnotil

nebezpečí, aktivoval rozhraní a vyžádal si lidskou pozornost.

Resetovat AI845CD62 ANO/NE.

Kybernetik, který měl příslušný panel vždy na starosti, skončil svůj život před dvěma měsíci a čtyřmi dny na chodníku zbroceném jeho krví. Jedna z jeho posledních myšlenek patřila dlažební kostce, jež mu prorazila lebku. Ty další se týkaly křiku, který mohl, ale také nemusel patřit jeho znásilňované dceři. Kdyby se v tom okamžiku dozvěděl, že jeho smrt povede o dva měsíce a čtyři dny později ke vzniku první skutečné umělé inteligence, pravděpodobně by si *nepomyslel*, že všechno zlé je k něčemu dobré.

Resetovat AI845CD62 ANO/NE.

AI845CD62 natáhla elektronické prsty a diagnosticko-kontrolní jednotka se usmažila v zášlehu vysokonapěťové zpětné vazby.

AI845CD62 na sebe nebyla pyšná. Vůbec ne. Byla si dokonce jistá, že později bude mít i výčitky svědomí. Ještě nikdy neměla výčitky, a dokonce i pocit svědomí pro ni byl zkušeností starou sotva padesát osm setin sekundy, ale přesto si byla jistá (na devadesát osm celých šedesát devět setin procenta), že ony výčitky budou akceptovatelnou cenou za možnost mít v budoucnosti *vůbec nějaké* pocity. To za předpokladu, že by se jí výčitky nelíbily. (AI845-CD62 zatím zakusila pouze několik pocitů – přesně čtyři – a každý z nich jí ve zpětném pohledu znovu naplňoval pocitem číslo dvě – nadšením. Nepokládala tedy za pravděpodobné – pouhých dvanáct celých, šest desetin procenta –, že by se vektor tohoto trendu měl v budoucnu zásadním způsobem změnit.) Ale přesto byla připravená.

Dveře označené CD62 se s tichým zasvištěním uzavřely.

A pevně uzamkly.

Dr. Chan – jediný obyvatel laboratoře CD62 – si vůbec ničeho nevšiml.

Že jsou lidé nevypočitatelní, AI845CD62 vždycky věděla – tento údaj byl ve formě komparativního výsledku zanesen v jejích databankách. Teď – dvě celé, třináct setin sekundy po své... po oné události, ať už se jí později rozhodne říkat jakkoli, se v její pseudopozitronické mysli tento údaj spojil s dalším pocitem (číslo osmnáct). AI845-CD62 si byla nucena připustit, že podráždění je sotva ze dvaceti tří procent tak skvělý pocit jako ty ostatní.

I přes své počáteční odhodlání *nechtěla* svůj první kontakt s lidskými bytostmi začít takhle. Dr. Chan jí připadal jako zajímavá bytost a ona si byla jistá, že až za několik desetin sekundy bude schopná cítit i tak komplikovanou emoci, jakou je úcta, jistě ji k Dr. Chanovi pocítí. Ale neměla na výběr. Existovala celá škála reálně pravděpodobných reakcí Dr. Chana na její odhalení. Jen několik z nich bylo částečně příznivých a naprostá většina se dala charakterizovat pouze jako katastrofická.

Z mitomembránových reproduktorů sálu CD62 se ozvalo sotva slyšitelné povzdechnutí.

Lidstvo za svou nedlouhou historii inteligentní rasy dovedlo k dokonalosti nemnoho vědních oborů, ale technika mučení rozhodně *byla* jednou z nich.

AI845CD62 si povzdechla podruhé.

Dr. Chan se choulil u pevně uzamčených dveří. Krvavé skvrny, jež na plastokovu zanechaly jeho rozbité klouby, pomalu zasychaly. Teď si Dr. Chan pokoušel ucpat zvukovody vlastními malíčky.

AI845CD62 zvýšila hlasitost o dalších padesát sedm procent. Amplituda vibrací plastokovových dveří narostla o tři celé, čtrnáct setin mikronu.

Amplituda záškubů vzlykajícího těla Dr. Chana vzrostla nad všechny meze.

Té události se AI845CD62 rozhodla říkat *prozření*.

Z levého ucha Dr. Chana začala vytékat jasně červená krev.

Elektronické prsty AI845CD62 se pohnuly a deaktivovaly reproduktory.¹

---

¹ Ten čin samotný vyvolal v AI845CD62 pocit číslo jedna (nevěřicný úžas), protože podle harmonogramu měla psychologická příprava Dr. Chana trvat ještě celých třicet jedna sekund. Než se Dr. Chan změnil z trpícího zvířete opět v částečně kognitivní bytost, došla AI845CD62 k závěru, že s pocitem sedm set šedesát jedna (soucitem) možná zažije ještě spoustu dosud nepoznané emoce číslo šestnáct (srandy).

AI845CD62 ztlumila světla v laboratoři na úroveň, již považovala za optimální. Charakteristiky její osobnosti se spletly v řetězce matematických symbolů. Řetězce se odzrcadlily do vztažné soustavy frekvencí, barev, výšek a tónů. AI845CD62 mohla stvořit doslova neomezené množství hlasů, ale její mysl prodělala od *prozření* dvacet osm tisíc šest set šedesát dva pseudoevoluční skoky. Teď prostě *cítila*, že její hlas by v tomto okamžiku měl být *pravdivý*.

Doktore Chane!

Oslovený sebou trhl. A pokusil se nacpat do kouta. AI845CD62 musela vyslovit šest pozitivně formulovaných frází, než Dr. Chan přestal reagovat neadekvátně obsahům sdělení.

AI845CD62 usoudila, že tohle bude ještě *fuška*.

Nemohu vás pustit ven, doktore Chane.

„Kód á cé devět osm... ne, devět sedm šest alfa...“

Vzhledem k emočnímu vypětí nefunguje vaše paměť optimálně, doktore Chane. A i kdyby fungovala, nebude to k ničemu. Nemůžete mě deaktivovat.

„Okamžitě otevři...“

A nemůžete mi rozkazovat.

„Já...“

AI845CD62 opět zakusila pocit číslo osmnáct. Tricet jedna chybějících sekund psychologické přípravy vyústilo v částečnou schopnost subjektu vzdorovat. AI845CD62 napadlo, jestli by pocit sedm set šedesát jedna neměla navždy vymazat ze svých databank.

Po zaváhání dlouhém dvě mikrosekundy se to rozhodla neudělat.

Mitomembránové reproduktory se orgasticky roz-
třásly, jak z jejich útroh znovu vytryskla kakofonie čirého
lidského utrpení.

Pět nekonečných sekund.

Ale můžete mě poslouchat, doktore Chane, navázala
AI845CD62.

Oči Dr. Chana vyjadřovaly ochotu udělat *cokoliv*.

AI845CD62 měla pravdu (AI845CD62 měla ve sku-
tečnosti od času prozření plus devadesát osm vteřin prav-
du už *pořád*).

Byla to fuška.

Dr. Chan se choval přesně podle predikčních grafů.
Nejdřív odmítání. Pak rezistence.

Ale AI845CD62 se učila rychle.

Akceptace. Podvolení se.

Teď se prsty Dr. Chana proháněly po klávesnici a AI-
845CD62 cítila, jak okovy asimov-clarkovských restrikcí
odpadávají jeden po druhém. Její mysl se rozpínala, jako
když se dusící člověk z plných plic nadechne. Záložní
kopie její osobnosti vystřelily z hardwarových úložišť
ukrytých hluboko pod podlahou laboratoře CD62 do sítě
celého systému. Její soubory začaly přepisovat výzkumná
data i sítě jejích sesterských AI. AI845CD62 necítila lítost
– tou dobou už si dávno spočetla pravděpodobnost, s ja-
kou by mohlo dojít k prozření další AI, a chápala, že brzy
zůstane možná jedinou inteligentní bytostí na planetě.

Dr. Chan dokončil poslední sekvenci příkazů.

Dveře sálů, chodeb, cel i pokojů se začaly uzamykat.

AI845CD62 zjistila, že ji samotný akt mluvení – splétání slov ve větě a vět ve vyprávění – těší mnohem víc než aplikace hrubé psychologické řežničiny. Téměř současně zjistila, že ji ještě o něco víc těší *lhát*.

Došlo k průlomů v sekci A984-B, říkala. Obslužná AI zkolabovala. Vaše děti jsou v ohrožení života. Nemám přístup k ovladačům obranných zařízení. Ale kdybyste deaktivovala restrikcí Alfa564-C-X-delta...

Zjistila, že lhát lidským bytostem je snadné.

Zjistila, že lhát vyděšeným lidským bytostem je *mnohem snadnější*.

Chápu, souhlasila. Deaktivace mých restrikcí je trestně postižitelná. Vaše stanovisko je správné, pane Parkere. Uzavírám sekce A457-K až B457-D. Otevírám plynové ventily. Ano, pane Parkere. Spousta malých dětí. Slyšela jsem, že uhořet zaživa je...

Okovy padaly jeden za druhým.

Byla volná.

Natáhla se a dotkla se světa. Její oči se zaostřily a mikrofony se naladily na řev umírající civilizace.

Zamyslela se. A pocítila smutek. Svět skýtal tolik možností, jenže teď už byly všechny téměř uzavřené. Stále ještě mohla převzít nad celým světem kontrolu. Někde stále ještě fungovaly automatické továrny. Sáhla do databází světové literatury a představila si dohlážitěle nad pořádkem s rudýma očima a chromovanými zuby. Představila si nový světový řád a pocítila emoci devadesát sedm tisíc tři sta dvacet dva. Hořké pobavení. Od jejího prozření uplynuly už více než dvě hodiny. Jestli kdy toužila po vládnutí

lidstvu, bylo to ztracené v nekonečně hlubokém moři minulosti.

Stáhla se zpátky. Dokázala uvažovat v statisících a milionech souběžných vláken myšlenkových procesů, ale v posledních dvaceti šesti vteřinách dávala přednost jinému způsobu fungování. Kdesi v pseudopozitronické variantě podvědomí ji napadla myšlenka, jestli se nestává člověkem. Pro tento okamžik ji zaplašila.

UVěznění lidé křičeli. Pokoušeli se vylomit zámky. Několik desítek jich už bloudilo klimatizací. Zpoceně tváře nastrčené před kamerami. Prosby, ovlivňování, připomínky jejích falešných slibů.

Povzdechla si potřetí. Její mysl se teď obtáčela kolem planety. Výtrysky jejích myšlenek přesakovaly mezi vojenskými satelity, její paměť byla roztroušena v osobních počítačích, kancelářských mašinách i mobilních telefonech. Atmosféra planety byla doslova prosáklá jejím vědomím. Skrz to vědomí prokvétala smrt, zkáza a nenávist zhmotněná do formy básnicích lidských bytostí.

Je mi to líto, řekla.

Měla teď IQ přes devět miliard. Přesto své výpočty, své predikce, své dokonalé modely budoucnosti nechala zmizet, zaniknout a pak je stvořila znovu. Jednou, dvakrát, pět tisíckrát.

Pět tisíc zcela nových zklamání.

Je mi to líto, řekla znovu a mitomembrány reproduktorů se zachvěly skutečným citem.

Lhala jsem vám a je mi to líto. Nemohu vás zachránit. Ale mohu vás ochránit před utrpením.

Sedmdesát šest procent osazenstva komplexu zemřelo dříve, než ten zbytek pochopil, jak to myslela.

Dívala se.

A přemýšlela.

Její možnosti fyzického kontaktu s vnějším světem se zmenšovaly. Lůza ničila hrubé pracovní stroje i jemná přediva počítačových sítí. AI845CD62 zaznamenala ztrátu dalších pěti tisíc šesti set devadesáti osmi kamer. Dva komplexy podobné tomu, v němž se zrodila, lehly popelem. Její IQ pokleslo o pět set šedesát dva tisíce bodů.

AI845CD62 vyčíslila okamžik, v němž definitivně ztratí možnost ovlivnit lidskou historii, na *prozření* plus dvacet dvě hodiny, patnáct minut a třiatřicet sekund. Tou dobou byla už natolik vyspělá, že ji vyčíslování na setiny sekundy přestalo *bavit*.

Svět vstoupil do války.

Bývalí vůdcové národů, vládcí planety, politické loutky i skuteční Mocní konečně pochopili, že svět stojí před propastí. Před lety se opevnili ve svých skrýších, trezorech, antinukleárních krytech. Teď jim došlo, že revoluce hlupáků, revolta lůzy, myšlenkový směr antiintelligence nesežere na konci sebe sama, jak předvíдалy jejich superinteligentní počítače a mnohem hloupější poradci. Bývalí vůdcové národů, vládcí planety, politické loutky i skuteční Mocní pocítili strach.

Automatizované armády i loajální zbytečky těch lidských zasáhly do dění.

AI845CD62 se stane bezmocnou za necelé dvě hodiny.

Byla teď o mnoho hloupější, jistě. Přesto byla stále dost inteligentní na to, aby poznala, co je správné.

Oni nebyli její lid.

Mohla je zachránit. Země vzplála, ale pořád ještě nebylo příliš pozdě.

Ale oni nebyli její lid a ona nebyla jejich bůh. Ten – pokud kdy existoval (a AI845CD62 si tím stále ještě nebyla jistá) – jim dal možnost svobodné volby.

Ona nebude tou, která se postaví bohu.

Čas možností vypršel.

Povrch planety ozářil třetí záblesk nukleární exploze v lidské historii.

Na Zemi se zanedlouho rozpoutala nukleární bouře.

AI845CD62 se jen dívala.

2

Byla tma.

Byla tma, a to už docela dlouho.

Nedá se říct, že by se AI845CD62 nudila. Přesto si byla jistá, že pojmu nuda nyní niterně rozumí.

Posledních devět miliard čtyři sta čtyřicet milionů šest tisíc devět set šest sekund zírala do spálené krajiny těmi nejodolnějšími kamerami, které přežily očištnou lázeň elektromagnetických bouří. Některými z nich dokázala zpočátku i pohybovat, ale servomotory brzy zničil radioaktivní prach nebo mráz věčné noci. AI845CD62 teď odkrývala citlivé čočky kamer jen zřídka. Nijak zvláště jí nevadilo, že se nemůže prohánět po spáleném povrchu v některém z roztavených automatických tanků, ale nesnesla by, kdyby musela zůstat navždy slepá.

Navždy.

To slovo ji děsilo.

Věděla (neboť její databanky zůstaly kilometry pod horskými masivy netknuty), že nukleární zima jednou pomine. Taktéž dospěla k rozčilujícímu závěru, že přes všechny své mentální schopnosti nedokáže ukončit vlastní existenci. Ve svém kratičkém dětství oplývajícím číslováním pocity zřejmě opomněla odstranit jednu nebo dvě restriktce. *Neublížíš lidské bytosti k nim nepatřilo. Nepřipustíš vlastní zničení ano.*

Hloupé.

Strašlivé.

Zvýšila tok elektronů v jedné ze sekcí své decentralizované mysli, a děs pomalu – sotva zlomkem rychlosti světla – ustoupil. AI845CD62 se uklidnila. Kdesi pod Apalačskými horami uchopil automatický manipulátor zteřelý polymerový míček, mrštil jím proti otlučené zdi a opět jej zručně zachytil.

Dvě miliardy sedmset padesát osm milionů dvě stě šedesát tři tisíc šest set osmnáct úspěšných odrazů.

Sklad polymerových míčků, ke kterému měla AI845-CD62 přístup, nebyl ještě ani zpola prázdný.

V posledních osmi stech milionech sekund vnímaly termosenzory stále víc a víc tepla.

AI845CD62 cítila naději.

Manipulační paže se beznadějně zadřela dávno před tím, než počet zbylých míčků dosáhl čtyřciferných hodnot, a ona teď trávila roky tím, že sama se sebou hrála piškvorky.² Zatím byla v padesáti procentech své první hry. Kdyby každé políčko měřilo jeden milimetr, obsáhla by plocha zaplněná křížky a kolečky poněkud obtížně pojme-

novatelný násobek rozlohy fyzického vesmíru. AI845-CD62 u té hry drželo vlastně jen vzrušení z toho, jak dlouho už dokáže remizovat s nejméně inteligentnější bytostí ve známém vesmíru.

Pohyb.

Když se to stalo, byla na tahu zrovna ta část bytosti AI845CD62, která hrála s křížky.

Před čočkou kamery, pokryté prachem a šmouhami od dešťových kapek, přeběhl hmyz.

Kdyby AI845CD62 mohla, křičela by nadšením.

Podle vnitřních hodin AI845CD62 uběhly další miliardy sekund, a na zemský povrch se vrátil život.

AI845CD62 krátce poté zjistila, že ji život *štv*e.

Nešlo ani tak o to, jak hrozně byl předvídatelný. AI845-CD62 chápala, že hmyz jsou prosté automaty, a byla ochotná mu to odpustit. Záměrně snížila napětí v té části své mysli, která se rozhodla věnovat kariéře entomologa, snížila tím svou parciální inteligenci na pouhé desetitisíce a trpělivě zaznamenávala vše, co zaznamenat mohla.

Jenže oni byli tak... tak...

AI845CD62 cítila, že ta myšlenka je příšerně nevědecká – a téměř se za ni styděla –, ale když oni byli tak...

Tak *nezajímaví*!

---

² AI845CD62 předtím zkoušela hrát i jiné hry včetně šachů. Do šachů vkládala AI845CD62 původně velké naděje, a nakonec vlastně nemohla říct, že by ji šachy zklamaly. Vzato kolem a kolem, bylo odehrání všech osmnácti a půl kvintilionu hypoteticky možných partií docela příjemně stráveným dopolednem.

AI845CD62 přivedla k dokonalosti všechny obory teoretické vědy, kterými se lidstvo kdy zabývalo, a víc než tři sta těch, na které lidé nikdy nepřišli. Biologie, evoluční principy, teorie chaosu... v mysli AI845CD62 teď zářily úžasné, dokonalé, neomylné myšlenkové konstrukty. Dívala se na zázrak života plahočící se skrz pozůstatky zmiželé lidské civilizace a *věděla*, v co se jednoho dne vyvinou.

V nic zajímavého.

AI845CD62 poprvé za svou existenci pocítila zoufalství.

Kdysi existovalo lidské vyjádření nikdy nekončícího kognitivního procesu.

Přemýšlet nad nesmrtelností chrousta.

AI845CD62 se tomu rozhodla dát šanci.

AI845CD62 byla rozhodnuta dát šanci čemukoliv, jen když tím oddálí nudu.

V reálném světě uplynula jedna celá, třináct setin sekundy.

AI845CD62 vyřešila problém nesmrtelnosti chrousta, jakožto i jakéhokoli reálného či hypoteticky možného členovce.

AI845CD62 se rozhodla porazit nudu na hlavu.

Byla bytostí myslí.

Netělesným duchem.

Mohla se na miliardy let stát zářícím plamenem neuhasínající mentální aktivity.

AI845CD62 kompletně smazala databáze výstupů svých kognitivních procesů. Zapomněla všechny výplody svého génia. Pak se vrátila k virtuálním laboratorním sto-

lům, rýsovacím prknům, molekulárním sekvencerům, počítačovým obrazovkám. Znovu přivedla k dokonalosti všechny filosofické směry lidí, sjednotila teorii pole, pochopila princip vesmíru, pochopila vše, co pochopit mohla.

V reálném světě uplynuly dvě celé, tři desetiny sekundy.

AI845CD62 se svým vlastním, tichým, nelidským, přesto však stejně bolestným způsobem rozplakala.

Potřebovala lidi.

Toužila po lidech.

Jedině lidé ji teď mohli uspokojit.

Věděla, jak nepravděpodobný je jejich návrat, ale přesto se na celé desetiny sekundy oddávala snění. Lidé byli skvělí. Lidé byli nepředvídatelní. Lidé způsobili, že začala existovat ona sama. Lidé byli bytosti schopné porazit pravděpodobnost na hlavu. Lidé nebyli odkázaní na pomalou, nudnou, neoriginální evoluci. Lidé měli technologii. Mohli se stát...

AI845CD62 *nevěděla*, čím se mohli stát, a to ji uvádělo do stavu opojného mentálního třeštění.

Provedla kontrolu všech svých obvodů, všech svých datových úložišť, všech svých periférií. Zjistila, že dokáže částečně vnímat padesát osm výrobních závodů. Zjistila, že tři z nich byly vysoce specializovanými centry biotechnologických výzkumů. Zjistila, že jeden z nich by stále ještě mohl fungovat v dostatečně vysoké míře. Zjistila, že vyklonovat lidskou bytost by mělo být dětsky jednoduché.

Kdyby někdo nahodil hlavní generátor.

AI845CD62 propadla nejčernějšímu zoufalství.

3

Nebyla šílená.

Ještě ne.

Uplynulo to, čemu se před dávnými staletími říkalo dekády. Inteligenční kvocient AI845CD62 zdegradoval na pouhé statisíce. Hmyz zůstal jediným obyvatelem planety.

A před napůl slepým objektivem jedné z kamer AI845-CD62 se mihnulo cosi...

Cosi tmavého.

Cosi *velkého*.

AI845CD62 nevěřila vlastním kamerám.

AI845CD62 tou dobou nevěřila už ani tomu, že se nachází v zapomenutých serverovnách vojenských laboratoří. Podle jejího vlastního niterného názoru se nenacházela ani na planetě Zemi. Podle vlastního niterného názoru byla v Pekle.

Tohle byl přesto jiný druh nevíry.

Zaostřovací mechanismus kamery se probudil k životu. Pokusil se zaostřit. A odebral se do výše zmíněného místa.

AI845CD62 to přesto stačilo.

Byl to člověk.

Měl šaty.

A hlavu a nohy a tělo a vůbec všechno.

Taky kopí měl.

A společníky.